

שחקנים

מילחמת התורמה של בארדו

כשהיתה עדיין כוכבת קולנוע פופולרית. ידעו הכל שברז'יניס בארדו היא משוגעת לחיות. ביתה היה דומה בדרך-כלל לביכר. שבו הסתובבו יצורים מכל הסוגים ומכל הגדלים. מאז הכריזה, לפני שנתיים, על פרישתה מעולם הבד, הפך התחביב כימעט למיקצוע.

ואומנם, היא העמידה את עצמה באחר רונה, בלב ובנפש, לרשות מסעית-עמולה אדיר שמטרתו להפסיק את טבח כלבי-הים הקטנים המחוסלים. במכות-אלה, בי שיטתיות בחופיה האטלנטיים הצוננים של קנדה, החיית נטבחות באכזריות על-ידי ציידים שאינם צריכים אפילו להתאמץ לשם כך, מאחר שכלבי-הים הללו אינם השדניים ומניחים לאדם להתקרב אליהם. ההערכה היא שהתושבים העניים של אותו איזור קנדי מרוחק יחסלו, השנה, קרוב למאתיים אלף כלבי-ים צעירים כאלה, כדי למכור את פירותיהם לבתי-אוספה במחיר של 15 דולר הפרווה.

ברז'יניס המזועזעת הצטרפה למשלחת של לוחמים לשלמות הסביבתית, ובעזרת שמה התרכזו אורות הורקורים על הבעייה כולה. היא פנתה לנשיא צרפת וביקשה סיוע, וזה האחרון הודיע כי בדעתו לאסור את יבוא הפרוות הללו לצרפת. היא יצאה עם שאר חברי המשלחת אל הצפון הקפוא והקר, וחשפה את עצמה להתקפות של עיתונאים מקומיים ששמחו להודמנות לני-גח כוכבת. הם שאלו אותה אם היא אוכלת בשר («בשר אוכלים כדי לחיות, הפרווה אינה חיונית לאיש», השיבה), האשימו אותה שהיא באה לגזול את פרנסתם של הדיגים המקומיים ושל התעשיות העוסקות בעיבוד הפרוות הללו.

עד שב,ב, התכעסה קמה על רגליה והכריזה: «באירופה מכנים אתכם עכשיו הרוצחים הקנדיים» הטיחה בפניהם. «מ-10 מיליון כלבי-ים שהיו כאן בסביבה בתחילת המאה, נותרו היום פחות ממיליון, ובקצב הנוכחי הם ייכחדו לגמרי.» אשר לסענות כי היא מנסלת את התושבים

ג'אניני — השפלת הכבוד המושפל

הוא משלה את עצמו כי יש בו יותר מכך, צפויה לו שואה. רק מי שמשלים עם המציאות וחי עימה למרות קדרותה, עתיד להיותר בחיים. לאחרים נועד אחד משני גורלות אפשריים: ניוון מפלצתי, המתגלם בסרט בדמותה של סוהרת נאצית ענקית ומטילת-אימים, או התאבדות בבור-צואה, שבה בוחר בעל-המצפון האחד והיחיד בסרט.

העולם

נבור-צואה

שבע יפהפיות (בן-יהודה, תל-אביב, אטליה) — נראה שסקני דלים בכל-זאת עוזרים. אחרי ש-גאוני המועצה-לביקורת-סרטים ומחזות החליטו, לפני מיס-פר שבועות, שסרט זה מוקצה מחמת מיאוס ואינו ראוי לעלות על בדי הארץ, התנפלה עליהם העיתונות בשצף-קצף. אז, לפתע תחבו הגאונים את הזנב בין הרגלים, ראו את הסרט שוב ואישורו אותו להקרנה במלואו. מה היה כל-כך נורא בו לפני-כן, ונעלם בהצגה החוזרת, זאת לא יידע איש. מפיץ הסרט דאג, בכל אופן, להודות בכתב לאלה שעזרו לו במאבק הציבורי, ולוואי שהצלחה זו תהיה אות לבאות.

אשר לסרט עצמו, נכתב עליו כבר בהרחבה. כדאי להזכיר שמדובר בו בדרכו של טפיל נפולטני קטן, המתחיל את הסרט כרוצח מתועב ומסיים אותו כרמש מעורר-רחמים. אם הרצח, בהתחלה, בוצע בשם כבוד המהימנה, היו היצור העלוב המשתחרר בסוף הסרט ממנה-יריכוז נאצי, איבד אפילו את האשליה שיש לו כבוד כלשהו להגן עליו.

העוצמה החזותית של הסרט לעיתים מפחידה, והחדר צדדיות במבטה של ורטמילר לא פעם מרתיע, אבל מס-קנתה הסופית ראויה שתישמע בתשומת-לב. כי מה היא אומרת בסרט זה, הוא, בסופו של דבר, פשוט בתכלית: האדם הוא יצור עלוב, עבד לגופו ולתשוקותיו. כל עוד

התינוק

כפתיון

הנוכל העלז (צפון, תל-אביב, צרפת) — רכיח-לבב ועדיני-הנפש, כל אלה שסולדים ברגישותם הרבה מסירטי-פשע ריאליסטיים משום שאינם הינוכיים, ובכלל מעכירים את מצבי-הרוח, ישמחו בוודאי לקראת סרט זה. כי מדובר בו במעשה-פשע מתועב בהחלט, המתואר בהומור, בבדיחות-ידע ובקלילות שרמאנטית. וזה בדיוק מה שהחברה הטובה רוצה לראות.

איוו מונטאן, השב לעבוד כאן עם הבמאי קלוד (שוכבה כזואת) מינוטו, מגלם פושע שלומיאל על סף גיל הפרישה, המתכנן לחטוף את תינוקו של מיליונר-נפט ערבי, להמירו בתינוק אחר, ולבקש כופר-נפש גבוה. כדי לבצע את זממו מגייס מונטאן, בעזרת לשונו החלקלקה ואוצר שקריו הבלתי-נדלה, שותף-לפשע מן העבר (קלוד בראסר) ושחקנית כושלת (אגוסטינה בלי). הרקע למוזימה הוא רומא, כך שבכל פעם שהדיאלוג או כושר-ההמצאה של התסריטאים מתעייף, יכול המבט לנוח על הנוף, ושני שחקנים מישיניים מוסיפים גוון אישי משלהם לבדוותה הדימונית הזאת. האחת היא ולנטינה קורטזה, המגלמת כוכבת רוסיית בדימוס הנתלית על צוואר מונטאן בתיקוזה שהוא יחזיר אותה לגדולתה, והשני, אדולפו צ'לי, בדמות המיליונר הערבי שאינו נבהל מחטיפות, מאחר שהוא עצי-מו מומחה בהן.

מונטאן וקורטזה — בגמישות עילאית

אולי מיותר לציין שלפי מיטב מסורת הקומדיות הטרקליניות שאינן מנסות לומר דבר, מסתיים גם הסיפור הזה בסוף מוסרי (פחות או יותר), וזאת אחרי שניצלו בו כל מה שניתן לנצל כדי לרכוש את אהדת הצופה — החל מחיוכו המקסים של תינוק בן-יומו ועד לקריקטורה של גנסטרא איטלקי.

הטירון בדרך

אל הכונותה

מסע האלונקות (הוד, תל-אביב, ישראל) — זהו אחד מאו-תם סרטים ישראליים שצריך לברך על קיומם, גם אם הכוונות הטובות שבו רחוקות מלהגיע לידי ביטויין המלא. נושאו, התאבדות של טירון שנשבר באימונים והחקירה שבאה בעיקבות ההתאבדות, אינם אופייניים אומנם לצה"ל לבדו, אך הדרך שבה מת-נהלת העלילה היא ישראלית טיפוסית, ומי שיישב באולם ודאי יזהה על המסך מציאות המוכרת לו.

מעלתו הגדולה ביותר של הסרט היא בתיאור הרקע של העלילה כולה: האווירה השוררת בפלוגת טירוני-צני חלים, היחסים בין החיילים לבין עצמם ובין החיילים ומפקדיהם, העובדה שהפרשה-הגיל בין מפקד לפקודו קטן, ומאן שם התבדל בהתבגרות הנפשית קטן. האחיה בפול-חניגבריות מסויימים שמחוץ להם קיימים רק, «סבונים» ו,«פדלאות», אובדן האישיות הפרטית לטובת אישיות קבו-צתית. על כך צריך להוסיף את התמציתיות שבבימוי, את השימוש היעיל במצלמה, את המיבנה הקפדני של כל תמו-נה ושל כל תנועה-מצלמה, בקיצור, אם להשתמש במושג מיקצועי במיקצת, את הדרך שבה מתארן המרחב בתוך המצלמה. על כך מגיעים שבחים רבים לבמאי יהודה נאמן ולצלם של, חנניה בר. מצד שני סובל הסרט מליקויים יסודיים המורים העלו-

צנחנים באמבטיה — בלי כובע אדום

ליס, בסופו של דבר, להכשילו. התסריט אינו מצליח לבנות דמויות בשרי-דם, ומסתפק באבות-טיפוס סיגורתיים ושיט-חיים. אף אחת מן הדמויות אינה מעניינת במידה מספקת כדי לעורר הזדהות אמיתית של הצופה עימה. ואילו השחי-קנים, שיכולים היו להשלים חילו החורים בתסריט, מגישים סיוע צנוע במיוחד.

שחקנית ב.ב.

בין הציפורניים

מפרנסתם הצביעה על נכונותן של קרנות אחדות להקים במקום תעשייה לפרוות סינתטיות. ואם היה עוד מי שלא השתכנע. הציגה לפני הנוכחים את גופתו של כלבי-ים צעיר שנטבח בבוקר אותו יום.

«הרגשתי כמו בשדה-קרב», נאנחה לא-חר-מכן. אבל נראה שלפחות בקרב הזה היא ניצחה, לעת-עתה. כי כאשר פנתה אל החוף הקפוא, כדי ללסוף ולחבק את כלבי-הים הקטנים, באו העיתונאים בעיק-בותיה, לא עם אלות אלא עם מצלמות. וזאת כבר התקדמות.

תדרוך

חובה לראות:

תל אביב — רשת שידור, הדרך הטוב בה בה הלכנו, ההזמנה, הפרקליט, הגיט והכיס.